

soustruhu a brusu s elektrickým pohonem), za předpokladu ovšem, že jde o práci při stroji a že používaný silostroj náleží k podnikovému zařízení.

Na tom nemění ničeho okolnost, že ministerské nařízení z 6. července 1914, č. 143 ř. z., jmenuje v zařazovacím schematu ve skupině I. přímo podniky polního hospodářství. Neboť nařízení to, jež upravuje rozřídění podniků do nebezpečenských tříd po rozumu § 14 cit. zákona, stanoví toliko zásady, jichž má býti šetřeno při praktickém zařazování podniků pojištěním povinných do nebezpečenských tříd, vyznačuje tudíž, do které nebezpečenské třídy zařaditi jest hospodářské podniky, při kterých pojištná povinnost omezena jest na osoby při strojích ve skupině I. schematu vyjmenovaných, neobsahuje však a nemůže obsahovati nijakých předpisů, které by otázku pojištné povinnosti upravovaly odlišně od zákona samého. Schema nevyčerpává a přirozeně ani vyčerpati nemůže veškeré případy, jež se v hospodářském životě vyskytují a vyskytnouti mohou, a uvádí zařízení hospodářských podniků polních dle strojů, jichž se obvykle používá. Jde-li o případy nepravidelné a ve schematu neuvedené, poskytuje znění §§ 1—5 citovaného nařízení dostatečný podklad, aby i tu nebezpečenská třída mohla býti určena.

(Nález Nejv. správ. soudu z 27. září 1926, č. 8844/26.)

Nepřípustnost samostatných opravných prostředků proti mezitímním opatřením v řízení, týkajícím se dělnického úrazového pojištění na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. Pojem konečného rozhodnutí. K § 4 zák. čl. XX z r. 1901.

Podle § 4 zák. čl. XX z r. 1901 je přípustno odvolání a revisní žádost účastněných osob toliko proti konečným rozhodnutím a lze o nápravu újmy utrpěné v řízení konečnému rozhodnutí předcházejícím, žádati v odvolání nebo revisní žádosti do tohoto konečného výroku podaných.

Účel tohoto ustanovení podává se jasně z vládních motivů k onomu zákonu, dle nichž je prý tohoto omezení právních prostředků — vyskytujícího se dosud pouze tu a tam v jednotlivých zákonech, ku př. v § 205 zák. čl. XX z r. 1877 — nutně třeba, má-li býti zabráněno umělým průtahům, vyvolávaným stranami v té které právní záležitosti. Je-li totiž přiznáno právo k odvolání i proti mezitímním opatřením (ku př. proti obeslání, proti žádanému objasnění jednotlivých částí skutkové podstaty nebo výzvám předložiti dodatečně určitá data, listiny atd.), ohroženo jest vyřízení věcí těch průtahy, jež jednak značně zvolňují průběh sporu, jednak pak nad míru rozmnožují práci úřadů.

Z těchto vládních motivů k zák. čl. XX z r. 1901 podává se však i definice pojmu konečných rozhodnutí, jakožto výroků, jimiž věci dostalo se v relaci k té které instanci správní definitivního ukončení ať již tím, že byla úřadem meritorně vyřízena, ať tím, že úřad nepřistoupil k meritornímu vyřešení a projednání věci po této stránce od sebe odmítl.

Tím přijata byla v systému uherského práva správního pozitivní normou zásada nepřípustnosti samostatných právních prostředků proti aktům úřadů správních, majícím povahu opatření pouze mezitímních, sloužících k tomu, aby úřadu opatřen byl teprve potřebný základ k výroku, v němž by projevil konečný závěr, k němuž, řeše tu kterou záležitost k němu vznesenou, dospěl.

Jak ze znění citovaných zákonných ustanovení a zejména i se zřetelem k předpisu § 12 téhož zákonného článku patrno, vyslovena byla tato zásada pro všechny obory správního práva a platí tudíž všeobecně, (vyjímajíc ovšem podle § 22 věci policejné-trestního soudnictví, jichž úprava v tomto směru byla vyhrazena nařízením příslušných ministerstev,

jakož i podle § 43 záležitosti daňové a poplatkové), leč že by speciální normou bylo v tom kterém případě výslovně jinak ustanoveno.

Výzva daná Zemskou úřadovnou pro dělnické pojištění v Bratislavě po rozumu § 19 nařízení býv. uh. ministerstva ze dne 14. prosince 1917, č. 4790 M. E., aby byl předložen výkaz dělníků a jejich mezd za účelem vyměření příspěvků k úrazovému pojištění, je opatřením povahy toliko mezitímní, přípravné, neboť není touto výzvou věc dotyčným orgánem definitivně vyřízena, nýbrž jejím účelem jest opatřiti teprve orgánu tomu potřebný materiál, potřebný skutkový základ, na němž by mohl vybudovati rozhodnutí, jež při opatření tom měl na mysli, totiž o předpisu příspěvků k úrazovému pojištění.

Ale pak jest zde případ, kdy podle cit. § 4 zák. čl. XX z r. 1901 zvláštní právní prostředek místa nemá a kdy strana může své případné námitky proti tomuto, toliko mezitímnímu přípravnému aktu, přiváděti k platnosti až v právním prostředku podaném proti konečnému rozhodnutí, v daném případě proti vyrozumění o výměře příspěvků těch po rozumu § 20 cit. ministerského nařízení č. 4790/1917 pokud ovšem námitky ty v onom stadiu řízení byly by vůbec po zákonu přípustny.

Zbývala by tudíž již jen otázka, zda snad onomu principu § 4 zák. čl. XX. z r. 1901 nedostalo se omezení nějakou pozdější speciální normou, vydanou pro tento obor veřejného práva.

V tomto směru mohly by přicházeti v úvahu zák. čl. XIX. z r. 1907, po případě prováděcí nařízení ministerstva obchodu ze dne 4. června 1908, č. 47915 (Rendeleterek Tára 1908, str. 887 a násl.), vydané na základě § 181 cit. zák. čl., jednak pak zmíněné již ministerské nařízení č. 4790 z r. 1917 a posléze vl. nař. ze dne 14. července 1922, č. 199 Sb. z. a n.

Jak ale z doslovu těchto norem patrně, neobsahují vůbec ustanovení, že by i proti oné výzvě připuštěn byl samostatný právní prostředek a naopak z předpisů norem těch čerpáti lze pouze závěr, že prostředek ten má místo teprve proti platebnímu rozkazu či vyrozumění o předpisu pojistných příspěvků, jakožto rozhodnutí konečnému (nehledě ovšem k rozhodnutím stran pojistné povinnosti a zařazení do nebezpečenské třídy nebo jiným samostatným konečným rozhodnutím příslušných orgánů.

(Nález Nejv. spr. soudu z 11. listopadu 1926, č. 20486.)

K § 19 uh. min. nařízení č. 4790 z r. 1907. Vyměření pojistných příspěvků z moci úřední.*)

Nepodá-li majitel podniku do nebezpečenské třídy zařazeného a k placení příspěvku povinného včas předepsaného výkazu započitatelných mezd vyplacených v účetním roce stanoví Zemská úřadovna podle § 19 nařízení býv. uherského ministerstva ze dne 14. prosince 1917, č. 4790, započitatelnou mzdu podle dat jí po ruce jsoucích.

Podle § 20 téhož ministerského nařízení pak připouští se proti vyrozumění o předpisu příspěvků odvolání, jemuž však nelze vyhověti mimo jiné z důvodu námitky, opřené o nesprávné stanovení započitatelné mzdy, bylo-li toto vyvoláno nesplněním ohlašovací povinnosti v § 19 uvedené.

Tato ustanovení nedošla změny zejména ani vládním nařízením ze 14. července 1922, č. 199 Sb. z. a n. Z toho je patrné, že splnění oné povinnosti uloženo je majiteli podniku pod dvojí sankcí, jednak že Zemská úřadovna je pak oprávněna stanovit základ pro vypočtení pojistných příspěvků z úřední moci podle pomůcek jí po ruce jsoucích, jednak, že opominutí to má pro majitele podniku v zápětí procesní újmu ležící v omezení odvolacího práva, neboť vyloučeny jsou pak námitky směřující proti správnosti zjištění onoho základu, k němuž úřad byl donucen právě pasivním chováním se majitele podniku.

*) Srov. Soc. Revui, roč. VII. (1926), str. 518.